

Αθήνα, 8 Νοεμβρίου 2016

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας, που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Νοεμβρίου σε περισσότερες από 30 χώρες για την προώθηση και αναγνώριση του ρόλου του πολεοδομικού σχεδιασμού στη δημιουργία αξιόβιων πόλεων και ζωντανών κοινοτήτων, ο ΣΕΜΠΧΠΑ τονίζει την **αναγκαιότητα ανάπτυξης ολοκληρωμένων Αστικών Πολιτικών στη χώρα**.

Οι πόλεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις διαδικασίες της οικονομικής ανάπτυξης. Καθώς σε αυτές συγκεντρώνονται πλήθος οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, οι **προκλήσεις** για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι πολλαπλές και αφορούν σε ένα μεγάλο εύρος πεδίων πολιτικής, από τη στέγαση, τις υποδομές και τις βασικές εξυπηρετήσεις, μέχρι την υγεία, την εκπαίδευση, την απασχόληση και τους φυσικούς πόρους. Ο ορθολογικός σχεδιασμός, η επαρκής χρηματοδότηση και η «χρηστή» διακυβέρνηση και διαχείριση αποτελούν ζητήματα κλειδιά για την προώθηση μιας διατηρήσιμης, ανοικτής σε όλους και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, που είναι σε θέση να προάγει την **ανθεκτικότητα** (*resilience*) των πόλεων ταυτόχρονα με την περιβαλλοντική προστασία.

Τα ζητήματα αυτά τίθενται στο επίκεντρο των θέσεων της **Νέας Αστικής Ατζέντας HABITAT III** του ΟΗΕ, την οποία υπέγραψαν τα μέλη του στις 21/10/2016. Η νέα αυτή ατζέντα αφορά μία «αλλαγή παραδείγματος» στον τρόπο με τον οποίο γίνεται ο σχεδιασμός, η χρηματοδότηση και η διαχείριση των αστικών πολιτικών, τοποθετώντας την ολοκληρωμένη χωρική και αστική ανάπτυξη στο κέντρο των προσπαθειών για επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΣΕΜΠΧΠΑ τονίζει ξανά, όπως και σε παλαιότερες παρεμβάσεις του, τη σημασία των πόλεων για την αναδιάρθρωση της οικονομίας της χώρας και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει. Αυτή η **στροφή στην αναπτυξιακή αντίληψη** με επίκεντρο τα αστικά κέντρα, η οποία σηματοδοτείται τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο (New Urban Agenda - Habitat III) όσο και ευρωπαϊκό (Σύμφωνο του Άμστερνταμ: Νέα Αστική Ατζέντα της Ε.Ε.), θα πρέπει να αποτελέσει ακρογωνιαίο λίθο των κρατικών αναπτυξιακών πολιτικών και σχεδιασμού.

Για να αναλάβει το κράτος τον καθοδηγητικό ρόλο σε αυτόν το μετασχηματισμό των πολιτικών, απαιτείται μια «**αλλαγή παραδείγματος**» στον τρόπο προσέγγισης του χωρικού σχεδιασμού και του δομημένου περιβάλλοντος, από τα αρμόδια Υπουργεία. Ειδικότερα δε, οι συχνά συντηρητικές, τομεακές και «αρχιτεκτονικής θεώρησης» αντιλήψεις θα πρέπει σταδιακά να δώσουν τη θέση τους στην ανάπτυξη πραγματικά **ολοκληρωμένων Αστικών Πολιτικών και συνεργασιών**. Παράλληλα, σημαντικά εργαλεία του αναπτυξιακού προγραμματισμού, όπως οι Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, θα πρέπει να λάβουν ουσιαστική πολιτική και επιστημονική υποστήριξη, ενδυναμώνοντας τις ικανότητες στον τομέα του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού των Δήμων, των διαχειριστικών υπηρεσιών και του πολιτικού προσωπικού τους, για να αποδώσουν πραγματικά οφέλη τόσο σε επίπεδο παραγόμενου έργου όσο και διαδικασιών σχεδιασμού και διακυβέρνησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 5% των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων στη χώρα μας για την περίοδο 2014-2020 θα διοχετευθεί σε παρεμβάσεις αστικών κέντρων μέσα από το εργαλείο των **Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης**, ενώ σημαντικά ακόμα ποσά χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα απ' ευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή/και μέσω μόχλευσης από Ευρωπαϊκούς επενδυτικούς οργανισμούς για την αστική ανάπτυξη. Αυτή η χωρική και θεματική επικέντρωση των αναπτυξιακών πόρων αναμένεται να ενταθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια και μάλιστα με όρους ανταγωνισμού μεταξύ των πόλεων.

Τα παραπάνω θέματα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό και επαγγελματικό πεδίο του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού (planning) απαιτούν έναν συνδυασμό γνώσεων και ικανοτήτων χειρισμού θεμάτων κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικής αλλαγής, διαχείρισης και χρηματοδότησης.

Εν όψει των παραπάνω εξελίξεων, ο ΣΕΜΠΧΠΑ θέτει σε δημόσια συζήτηση και προβληματισμό τις εξής **προτεραιότητες**:

- την κρισιμότητα της έγκαιρης ανταπόκρισης του κράτους και όλων των εμπλεκομένων στη δημιουργία υλοποιήσιμων, συμμετοχικών και χωρίς αποκλεισμούς Αστικών Πολιτικών,
- την αναγκαιότητα του ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού κατάλληλα συνδεδεμένου με Αστικές Πολιτικές μέσω διάφανων χρηματοδοτικών μηχανισμών,
- τη διαρκή ανάγκη για παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης στον πολεοδομικό και χωρικό σχεδιασμό για τη βελτίωση των ικανοτήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
- τη σημασία της υποστήριξης της έρευνας και καινοτομίας και της δημιουργίας συνδέσεων επιστήμης και πολιτικής στον αστικό και χωρικό σχεδιασμό και τη διαμόρφωση πολιτικών.